

2014-06-26

Dnr 511-14839-2014
1292-205

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Naturskyddsenheten
Jonna Nilsdotter
010-224 17 24
jonna.nilsdotter@lansstyrelsen.se

Enligt sändlista

Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Hålebäckseröd i Ängelholms kommun

Länsstyrelsen har utarbetat förslag till skötselplan för naturreservatet Hålebäckseröd i Ängelholms kommun. Naturreservatet beslutades den 26 juni 2014.

Skötselplaneförslaget har remissbehandlats samtidigt med förslag till bildande av naturreservatet Hålebäckseröd i Ängelholms kommun.

Länsstyrelsens beslut

Med stöd av 3 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm fastställer Länsstyrelsen skötselplanen 2014-06-26 för naturreservatet Hålebäckseröd (bilaga 1) att gälla tills vidare.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga 3.

Detta beslut har fattats av naturvårdsdirektör Per-Magnus Åhrén. I den slutliga handläggningen har även deltagit naturskyddshandläggare Jonna Nilsdotter, föredragande.

Per-Magnus Åhrén

Jonna Nilsdotter

Bilagor

1. Skötselplan för naturreservatet Hålebäckseröd, 2014-06-26
2. Sändlista
3. Hur man överklagar

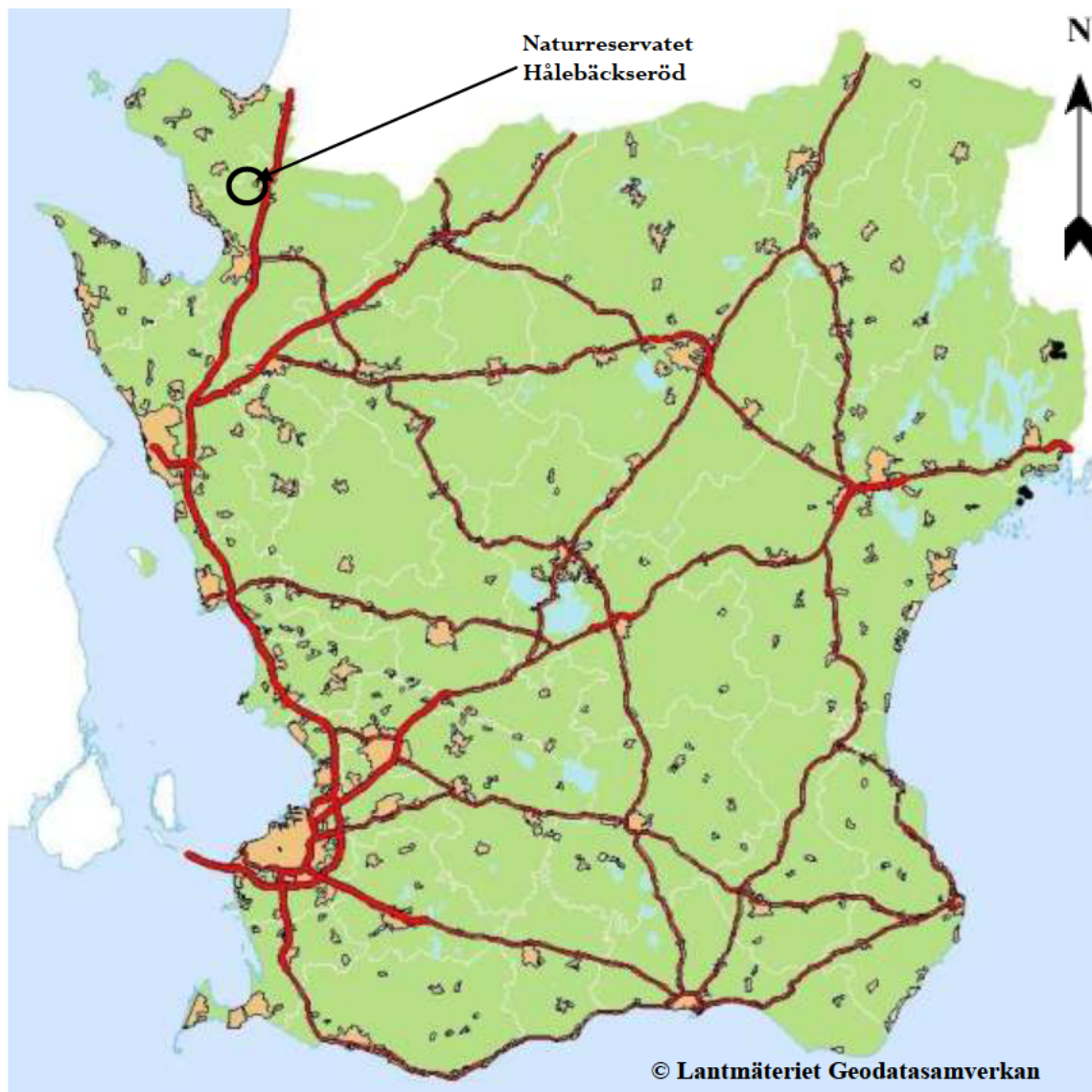

Länsstyrelsen
Skåne

Skötselplan för naturreservatet Hålebäckseröd

Ängelholms kommun, SKÅNE LÄN

Naturreservatet Hålebäckseröds läge i Skåne.

Diarienummer: 511-14839-2014, 1292-205

Beslutsdatum: 2014-06-26

Titel: Skötselplan för naturreservatet Hålebäckseröd

Utgiven av: Länsstyrelsen i Skåne län

Planförfattare: Jonna Nilsson

Beställningsadress: Länsstyrelsen i Skåne län
Miljöavdelningen
205 15 Malmö
Tfn: 010 224 10 00
skane@lansstyrelsen.se

Copyright: Länsstyrelsen i Skåne län. Innehållet får gärna citeras eller refereras med uppgivande av källan. Foton där inget annat anges: Jonna Nilsson.

Layout: Länsstyrelsen i Skåne (och författaren)

Omslagsbild: Kåglåns vattendrag rinner igenom Hålebäckseröds naturreservat.

Innehållsförteckning

Inledning	3
1. Syftet med naturreservatet	4
2. Beskrivning av området	5
2.1 Administrativ data	5
2.2 Allmän beskrivning och bevarandevärden	6
2.2.1 Geologi, geomorfologi och hydrologi	6
2.2.2 Historisk och nuvarande markanvändning samt kulturhistoria	7
2.2.3 Biologi och naturvärden	8
2.2.4 Friluftsliv	11
2.2.5 Vad kan påverka området negativt	11
3. Översikt av mål och skötselåtgärder	12
3.1 Övergripande mål	12
3.2 Generella riktlinjer och skötselåtgärder	12
4. Specifika mål och skötselåtgärder för skötselområden	13
4.1 Skötselområde 1: Bokskog och vattendrag	13
4.2 Skötselområde 2: Lövsumpskog	15
5. Friluftsliv	15
5.1 Tillgänglighet, parkering och informationsskyltar	15
5.2 Vägar, stigar och leder	16
5.3 Renhållning och sanitära anordningar	16
6. Jakt och fiske	16
7. Utmärkning av naturreservatets gräns	16
8. Tillsyn	16
9. Dokumentation och uppföljning	16
9.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder	16
9.2 Revidering av skötselplanen	16
10. Kostnadsansvar och prioriteringar	17
11. Källor	18
 Bilagor	
Bilaga 1 Områdesavgränsning	19
Bilaga 2 Ortofoto över Hålebäckseröd	20
Bilaga 3 Natura 2000-naturtyper, karta	21
Bilaga 4 Skötselområden och anläggningar	22
Bilaga 5 Fastighetsförteckning	23

Inledning

Skötselplanen beskriver ett områdes värden enligt befintligt kunskapsläge och redogör även för hur och när dessa värden ska skötas. Bakom detta ligger syftena med bildandet av ett naturreservat. Syftena styr vilka föreskrifter (regler) som ska gälla. Föreskrifterna redovisas i det dokument där bildandet av naturreservatet beslutas. För att uppnå syftena med ett naturreservat kan det också krävas en särskild skötsel- vilken redovisas i detta dokument.

Skötselplanen anger också vad som är viktigast att göra om förvaltaren av naturreservatet, det vill säga den som är ansvarig för skötseln, behöver prioritera. Skötselplanen vänder sig dock inte bara till förvaltaren utan även till markägare och andra intressenter.

Länsstyrelsen har ett övergripande ansvar för att statligt bildade naturreservat sköts. Länsstyrelsen har också ansvar för tillsynen i statliga naturreservat. Förvaltningen kan överlåtas till andra, till exempel en stiftelse eller den kommun där naturreservatet är beläget. De praktiska skötselåtgärderna utförs oftast av markägare, arrendatorer, entreprenörer eller andra som förvaltaren har skötselavtal med.

Skötselplanen börjar med en beskrivande del där bland annat naturreservatets syften och vilka natur- och bevarandevärden som finns redovisas. Därefter följer en redogörelse för bevarandemålen och för hur naturreservatet ska skötas för att uppnå målen och syftena.

Bokskogen på Hålebäckseröds sluttningar. Foto Marie Löffberg, Länsstyrelsen i Skåne.

1. Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att

- långsiktigt bevara och utveckla den biologiska mångfalden i området samt bevara, skydda och främja rödlistade och hotade arter som är knutna till ädellövsskog
- bevara och utveckla ädellövs skogen och sumpskogsdungarna genom att öka den ålders- och artmässiga variationen samt öka förekomsten av död och döende ved av olika arter, stadier och grovlekar
- gynna förekomsten av äldre, grova bokar samt främja en god föryngring av bokbeståndet
- bevara områdets hydrologi och Kågeåns naturliga flöde
- tillgodose områden för friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom att

- grova, äldre träd sparas och/eller frihuggs, särskilt de träd med strukturer såsom grenhål, blottad ved och mulmhål. I förekommande fall kan veteraniseringsåtgärder¹ tillämpas
- död lövved, både stående och liggande, samt döende träd lämnas orörda i den mån de inte utgör fara för friluftslivet
- andelen död lövved i form av högstubbar, lågor och grenar ökar, exempelvis genom ringbarkning
- luckor skapas för att öka åldersvariationen i trädbeståndet och skapa en flerskiktad skog
- fri utveckling av sumpskogsdungarna tillåts
- området fredas från exploatering och förändringar i hydrologin och en god vattenkvalitet i Kågeån främjas.

Om det framkommer nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper ska hänsyn tas till dessa i den fortlöpande skötseln av reservatet.

Hålebäckseröd består till större delen av yngre bokskog med en del inslag av framför allt björk, men även gran. Delar av området har gott om död ved.

¹Veteranisering innebär att man försöker göra unga träd äldre genom att skapa de strukturer som annars bara finns på äldre träd. Exempelvis kan man efterlikna gnag från vilt, hackspettshål och mulmhål, göra skador i barken och hugga av enstaka grenar. Då bildas småbiotoper som hyser många rödlistade arter.

2. Beskrivning av området

2.1 Administrativ data

Namn	Hålebäckseröd
Kommun	Ängelholm
DOS-ID	1026729
Gränser	Området är markerat med svart punktstreckad linje på bifogad karta (bilaga 1). Linjens mitt utgör gräns.
Fastighet	Del av Hålebäckseröd 3:22
Markägarkategori	Staten, genom Naturvårdsverket
Läge	Cirka 3,2 kilometer (fågelvägen) norr om Hjärnarps kyrka
Kartblad	Ekonomiska kartan: 3C NV (Ängelholm)
Koordinat centralpunkt	x: 371593 y: 6246853 (SWEREF99 TM)
Naturgeografisk region	Nordostskånes skogslandskap
Typindelning enligt vattendirektivet:	Södra Sverige
Vattenförekomst (HID):	SE624899-131906 Kågleån
Inskrivna nyttjanderätter	Elledning, Öresundskraft. I övrigt inga servitut eller nyttjanderätter, se förteckning över fastigheten, bilaga 5
Areal	Ca 5 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen i Skåne län

Naturreseptatet
Hålebäckseröd. Röd
markering på den in-
fållda kartan indikerar
låget i Skåne och svart
punktstreckad linje på
fastighetskarten visar
naturreseptatets gråns
samt låget i Ångelholms
kommun.

2.2 Allmän beskrivning och bevarandevärden

Hålebäckseröd är beläget i Ängelholms kommun, drygt tre kilometer (fågelvägen) norr om Hjärnarps kyrka (se kartor i bilaga 1 och 2). Området ligger på Hallandsåsen och har en höjd över havet på mellan 100 och 130 meter. Landskapet omkring Hålebäckseröd är omväxlande och utgörs av barrskog, lövskog, åker och betesmark. Precis nordväst om reservatet ligger en nyckelbiotop med vidkroniga, grova bokar och stora hydrologiska värden. Lågor av bok med vedsvamp och tickor är där tämligen allmänna (Skogsstyrelsen, 2013). Hålebäckseröds läge in- till en nyckelbiotop gör att det finns större möjligheter att arter hittar och sprider sig till naturreservatet. En del av ängs- och betesmarkerna i omnejderna finns med i ängs- och betesmarksinventeringen (Jordbruksverket, 2013). Bebyggelsen runtom reservatet är begränsad och utspridd. Själva naturreservatet domineras av bokskog som sluttar ner mot Kågleån i de nordvästra delarna. Hela naturreservatet omfattas av strandskydd.

2.2.1 Geologi, geomorfologi och hydrologi

Berggrunden i Hålebäckseröd består huvudsakligen av bergarter såsom gnejs och granitisk gnejs (SGU, 2013). I berget finns det även gångar med bergarter såsom gabbro, diorit och diabas. Diabasen tillhör ett yngre åldersspann än den som förekommer i nordöstra Skåne. Jordarten utgörs främst av sandig morän. Stundom är jordlagret väldigt tunt och berg i dagen syns på ett flertal ställen inom den västra delen av naturreservatet. Ett parti i den norra delen har en rik förekomst av block (SGU, 2013). Kågleåns bäckravin, som löper genom den nordvästra delen av området, är en sprickdal med höga moränsluttningar omväxlande med höga och branta klippor. Vattendraget har bidragit till att föra bort det tunna jordlagret.

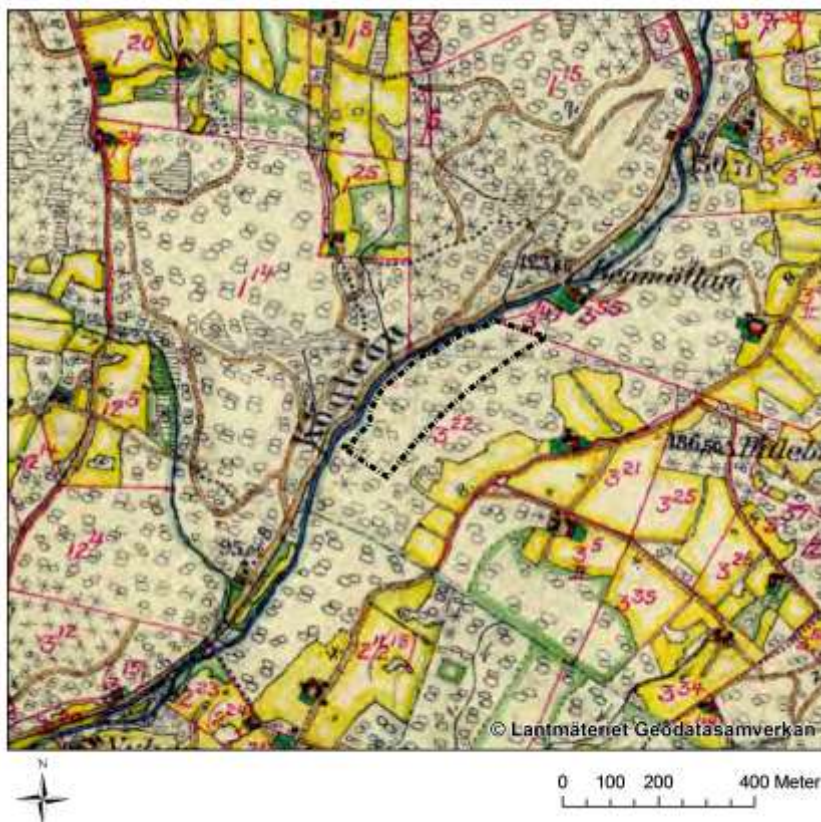

Blockrika partier i Hålebäckseröds naturreservat. Foto Marie Löffberg, Länsstyrelsen i Skåne.

2.2.2 Historisk och nuvarande markanvändning samt kulturhistoria

Redan på Buhrmans karta från 1684 kan man se att området omkring Hålebäckseröd dominerades av lövskog, så kallad bökeskog. Detta pekar på en lång trädkontinuitet. Skogarna brukades troligen som utmarker och var därför glesare än de är i dag. De öppnare områdena söder om reservatet är öppna än i dag.

T.h. Buhrmans karta från 1684. Kartan visar att reservatet, markerat med orange streckad linje, och dess närområde var skogsklätt vid 1600-talets slut. Reservatets geografiska position är inte exakt på kartan.

På Häradsekonomen kartan från 1926 ser man att det finns inslag av barrskog i de norra och södra delarna av reservatet. Kartan visar också att de byar och åkrar som omgav reservatet för hundra år sedan i stort är de samma som i dag.

Ovan. Häradsekonomen kartan från 1926. I den norra och södra delen av reservatet har inslag av barrträd markerats ut med "asterisk".

Flygfoton från 1940-talet visar på en mycket liten skillnad i markanvändningen jämfört med dagens situation (jämför med kartan i bilaga 2). Skogen gallrades år 1972 av Lantbruksnämnden i Kristianstad, som då ägde marken. Detta är så vitt känt den senaste större åtgärden som har utförts i skogsområdet. De mörkare partierna på kartan utgjordes förmodligen av barr- eller blandskog. Det finns fortfarande kvar en del gran och tall i dessa områden.

I närområdet runt naturreservatet finns kulturhistoriska värden såsom fornlämningar, bland annat i Hjärnarp där man kan hitta rösen från bronsåldern. Det finns även en minnessten i Benmöllan, strax norr om naturreservatet, samt ett antal fornlämnings i öster. Däremot finns det inga fornlämningar inom naturreservatet

(Riksantikvarieämbetet, 2013).

Flygbilden från 1947 över Hålebäckseröd visar på en mycket liten skillnad i markanvändningen jämfört med idag. En stor förändring är den anlagda motorvägen väster om reservatet (se kartor i bilaga 1 och 2).

2.2.3 Biologi och naturvärden

Bokskogen är dominerande i Hålebäckseröd och tillsammans med Kåglebäcken och dess ravin utgör den grundstommen för områdets biologiska mångfald. Skogen är förhållandevis ung och bedömdes i Natura 2000-naturtypskarteringen som icke-fullgod (Löfberg, muntl., 2013).

Tabell 1 ger en överblick över Natura 2000-naturtyperna i området. Informationen finns även på kartan i bilaga 3.

*Tabell 1. Förekommande naturtyper enligt Natura 2000-naturtypsklassningen. Naturtypernas utbredning finns även redovisade på kartan i bilaga 3. Området i sig är inte utpekade som Natura 2000-område. En * innebär att det är en prioriterad naturtyp. Alla naturtyper bedömdes som icke-fullgoda.*

Kod	Naturtyp	Areal (ha)
9110	Bokskog av fryletyp	4,2
9080*	Lövsumpskog av fennoskandisk typ	0,1
3260	Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor	0,2

Trots att bokskogen i Hålebäckseröd är ung så är förekomsten av död ved god.

Förekomsten av död ved är god i Hålebäckseröd; mycket på grund av att skogen ligger i en sluttande terräng samt att inga skogliga åtgärder, så vitt känt, har utförts sedan 1972. En del av bokarna har utvecklat en grov barkstruktur som har potential att hysa skyddsvärda moss- och lavararter, och en del av träden är vidkroniga. Ett par partier uppe på sluttningen och vid ån utgörs av fuktig mark där det istället för bok har växt upp sumpskogsdungar med al och björk. I fältskiktet förekommer majbräken, strutbräken, hampflockel, skärmstarr och som påväxt på träd och stenar mossan *Porella* sp. och laven glansfläck (Löfberg, muntl., 2013).

En mindre sträcka av Käggleåns vattendrag rinner igenom Hålebäckseröd. Ån tillhör Rönneåns avrinningsområde, är totalt cirka 20 kilometer lång och rinner igenom både Ängelholms och Båstads kommuner. Dalgångens botten är upp till 100 meter bred, men går ihop till en trång passage i naturreservatet.

Käggleån forsar fram över en botten av block och stenar. I förgrunden syns bokskogsbranten.
Foto Marie Eriksson, Länsstyrelsen i Skåne.

I den här delen av ån har Kågleån en begränsad rörlighet i sidled. På västra sidan av ån har en väg dragits parallellt med ån på ravinens botten. På östra sidan är den lövskogsklädda ravinbranten begränsande. Båda sidor kantas av sten. Kågleån strömmar och forsar fram över en botten bestående av stora block och stenar.

Bottenfaunan är rik och i den här delen av Kågleåsystemet förekommer fortfarande ett mycket svagt bestånd av den starkt hotade och rödlistade flodpärlmusslan

(*Margaritifera margaritifera*) som

dock saknar föryngring. Musslan är beroende av värd fiskar, antingen lax eller öring, för en fungerande livscykel. För musslans långsiktiga bevarande bör de vandringshinder som hindrar värd fiskarterna från att vandra upp i Kågleån öppnas upp. I Kågleån förekommer det även signalkräfta, som är en främmande art och vars spridning man bör förhindra (Länsstyrelsen i Skåne län, 2013).

Flodpärlmussla, Margaritifera margaritifera.

Foto © Marie Eriksson, Länsstyrelsen i Skåne

Som en konsekvens av näringspåverkan har Kågleån som helhet en otillfredsställande ekologisk status. I den här delen av ån är däremot den ekologiska statusen mycket bättre. Utifrån kiselalgsprovtagningar som togs år 2011 i detta område samt i Dövbäck, är statusen hög. Dessutom är näringspåverkan liten och det förekommer ingen föroreningspåverkan. Andelen deformerade kiselalgsskal visar däremot på att det kan finnas någon annan typ av påverkan som exempelvis metaller och bekämpningsmedel. Vattnet är kraftigt brunifierat och kan liknas vid svart kaffe. Liksom andra vattendrag i Sverige är även den kemiska statusen otillfredsställande i hela Kågleån eftersom gränsvärdet för kvicksilver överskrids i vattnet (VISS, 2013). Vattenkvaliteten kan säkras främst genom åtgärder inom hela avrinningsområdet, som till exempel skyddszoner mellan jordbruksmark och vattendrag och buffertzoner från områden som ska markberedas.

Strömstare har observerats vid Kågleån i Hålebäckseröd. Dessutom ger flera spår av vildsvin inom naturreservatet en signal om att dessa djur är aktiva i området. Mellan 1985 och 2014 har inga arter rapporterats in till Artportalen inom naturreservatet. Däremot har de rödlistade arterna bokvårtlav, bokkantlav, praktvaxskivling, skinn tagging, loppstarr och åkermadd observerats i närheten av naturreservatet (Artportalen, 2013).

Spår av vildsvin i Hålebäckseröd.

2.2.4 Friluftsliv

Förutom att området är naturskönt så består dess värden för friluftslivet främst i att det ligger lättillgängligt intill en väg. Däremot finns det för närvarande ingen bro som går över ån och leder in till naturreservatet. Tillgängligheten är således begränsad. I övrigt är området lätt att promenera i eftersom det saknar buskar och snår. Någon enstaka stig sträcker sig parallellt med motorvägen. En parkeringsplats ligger längs med den lilla vägen utanför naturreservatet och där finns även tillgång till rastplats med fikabord. Skåneleden passerar i närheten av naturreservatet.

Parkeringsplats och fikabord ligger intill Kågleån. För att öka tillgängligheten till reservatet krävs en övergång över ån.

2.2.5 Vad kan påverka området negativt?

Tänkbara hot som innebär en negativ påverkan på områdets bevarandevärden är som följer:

Skogsmarken:

- utebliven bokföryngring - ett hot mot den skogliga kontinuiteten på lång sikt
- avverkning och andra åtgärder som skapar brist på, och kontinuerlig förekomst av, äldre och biologiskt värdefulla träd samt döende träd och död ved.

Vattendraget:

- åtgärder i vattendraget i och uppströms Hålebäckseröd som exempelvis rensning, muddring, dämning och rätning samt vattenuttag för bevattningsändamål
- avverkning av skuggande trädridåer utmed åfåran
- läckage av näringsämnen och föroreningar från omgivande marker.

Hot gemensamma för alla miljöer:

- breddning eller andra åtgärder av E6/E20
- föroreningar i samband med avrinning från E6/E20
- markexploatering och annan förändring av markanvändningen i området eller i angränsande områden, exempelvis skogsplantering, dikning, täktverksamhet, bebyggelse och vägar
- förändring av hydrologin i eller utanför området, till exempel genom dikningsåtgärder
- gödslings- och försurningseffekter från nedfall av luftburna föroreningar
- inplantering och spridning av främmande arter.

*Signalkräftan är exempel på en invasiv art vars spridning man bör förhindra.
Foto Kerstin Söderlind, Länsstyrelsen i Skåne.*

3. Översikt av mål och skötselåtgärder

3.1 Övergripande mål

Det övergripande, långsiktiga målet för området är att bevara och utveckla den biologiska mångfalden samt att bevara, skydda och gynna rödlistade och hotade arter. Trädkontinuiteten i området ska säkerställas och det är av särskild vikt att de gamla och grova träden, eller de som på annat sätt är biologiskt värdefulla, gynnas och bevaras. I framtiden ska det finnas en god förekomst av dessa träd. Det ska även finnas ett stort inslag av död ved i olika former, dimensioner och nedbrytningsstadier; bland annat torrakor, lågor och högstubbar. Det ska finnas inslag av trädstrukturer såsom hålträd, mulmhål, grenhål och blottad ved. Skogsbeståndet ska vara flerskiktat och ha en stor ålders- och artmässig variation och förnyringen av bok ska säkerställas.

3.2 Generella riktlinjer och skötselåtgärder

Naturreservatets bevarandemål ska uppnås både genom fri utveckling, då framför allt av sumpskogsdungarna, och till viss del genom aktiva åtgärder. Gran ska saneras från hela området. Grova och vidkroniga träd, eller de som har potential att bli det i framtiden, kan friställas genom att man röjer runt dem. Genom plockhuggning och lucköppning kan man i området dels skapa mer död ved och dels öppna upp luckor där en förnygring av bok kan ske. Vid dessa åtgärder ska man spara de grova och vidkroniga träden eller de träd som har strukturer såsom mulmhål eller blottad ved. Genom veteraniseringsåtgärder (se sida 4 för en förklaring) kan man skapa och öka förekomsten av död ved och strukturer på träden som främjar biologisk mångfald såsom mulmhål och blottad ved. Man kan även skapa högstubbar.

Död lövved som skapas, både naturligt och genom åtgärder, ska ligga kvar i området. För att gagna det rörliga friluftslivet ska en övergång över Kågleån från den lilla vägen till naturreservatet anläggas. En naturreservatsskylt ska förslagsvis sättas upp i närheten av den planerade övergången.

4. Specifika mål och skötselåtgärder för skötselområden

Naturreservatet har delats in i två olika skötselområden. Efter dessa följer planeringen för friluftsliv och skötsel av anläggningar. Se bilaga 4 för en karta över skötselområden inom Hålebäckseröds naturreservat.

4.1 Skötselområde 1 - Bokskog och vattendrag

Skötselområde 1:	Bokskog och vattendrag
Naturtyper:	9110 - Bokskog av fryletyp; 3260 - Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor.
Area:	ca 4,5 ha

Beskrivning

Större delen av naturreservatet utgörs av näringsfattig, relativt ung bokskog som växer på en sluttning ner mot Kågleån. Terrängen är sluttande till brant med en del flackare partier. Både fält- och buskskiktet är glest och föryngringen av bok är mycket sparsam. Enstaka granar växer framför allt i de ostligaste delarna av naturreservatet och det finns inslag av björk. Förekomsten av liggande död ved är måttlig till rik inom området, medan det endast finns enstaka stående torrakor. Det saknas grova, äldre träd men en del träd har hålstrukturer och grov barkstruktur. Det finns en viss olikåldrighet inom beståndet men avsaknaden av ett buskskikt gör att det inte är så flerskiktat.

Kågleån rinner igenom en bäckravin i den norra delen av Hålebäckseröds naturreservat, där den går kant i kant med den lilla vägen. Söder om ån reser sig moränsluttningarna med bokskog. Vattnet är forsande och åkanterna har stöttats upp med sten. En övervägande del av åfåran ligger i skugga, men eftersom den lilla vägen ligger precis intill ån så finns det lite ljusinsläpp. Död ved förekommer sparsamt till måttligt i ån.

Skötselmål

En flerskiktad, artrik bokskog med en hög andel död ved i olika former, dimensioner och nedbrytningsfaser. Förekomsten av grova, äldre träd samt träd med strukturer såsom mulmhål, grenhål och blottad ved ska vara god. I vissa partier av beståndet ska det finnas lucköppningar där ljusinsläppet är större och där föryngring av bok kan ske.

Vad gäller Kågleån så är målet en strömmande å med naturlig hydrologi. Livsmiljöer för fisk, smådjur och fåglar i vattendraget ska bevaras. Död ved i vattendraget ska få ligga kvar, så länge den inte hindrar vandring uppströms för vattenlevande organismer.

Skötselåtgärder

Större delen av området ska lämnas för fri utveckling - detta eftersom terrängen är kuperad och brant och för att död ved därför skapas med hjälp av naturliga processer.

Däremot kan aktiva åtgärder snabbare leda till högre naturvärden. Till exempel kan plockhuggningar och små lucköppningar utföras för att öka ljusinsläppet, skapa mer död ved och gynna bokföryngringen. De grova och vidkroniga träden eller de träd som har strukturer såsom mulmhål eller blottad ved ska vid sådana åtgärder sparas. De träd som är grova och/eller vidkroniga eller som kan bli det i framtiden kan också med fördel frihuggas. De fåtal granar som finns inom naturreservatet ska avverkas och eventuella granar i busk- och fältskiktet ska röjas bort. Om möjligt ska den avverkade granen föras bort från området, men inte om det finns risk för körskador och dylikt. Veteraniseringsåtgärder (se sida 4) såsom ringbarkning, skapande av mulmhål, grenhål, blottad ved, död ved och högstubbar bör ske vid behov, men ska i så fall inte utföras på de träd som ligger närmast vägarna. Död lövved som skapas, både naturligt och genom åtgärder, ska ligga kvar i området.

Bokskogen i Hålebäckseröd är näringsfattig. Ljusinsläppet är begränsat och föryngringen av bok mycket sparsam. Foto Marie Löffberg, Länsstyrelsen i Skåne län.

Brynet längs med motorvägen ska få utvecklas fritt för att behålla skogsklimatet inom naturreservatet. Ån ska rensas från nedskräpning med jämna mellanrum och vid behov.

Kägleån rinner igenom reservatets nordvästliga delar.

4.2 Skötselområde 2 - Lövsumpskog

Skötselområde 2:	Lövsumpskog
Naturtyper:	9080 - Lövsumpskogar av fennoskandisk typ.
Area:	ca 0,1 ha

Beskrivning

Mindre lövsumpskogsdungar förekommer i svackor inne i bokskogen där grundvattennivån ligger över markytan. Terrängen i övrigt är kuperad. Området är inte snårigt men har en större andel buskskikt med bland annat björk och al, än i bokskogen. Trädsiktet, som har en liten åldersvariation, består framför allt av al, björk, gran och bok. Det förekommer inga äldre eller grova träd. Endast enstaka torrakor finns i sumpskogsdungarna men den liggande döda veden är mer rikt representerad. Signalartgruppen *Porella sp.* har observerats i skötselområdet.

Skötselmål

En lövsumpskog med naturlig hydrologi där markens vattenmättnad är hög under stora delar av året. Fält- och buskskikt ska vara artrika och få utvecklas fritt. Det ska finnas en stor mängd död ved i olika former och stadier.

Skötselåtgärder

Främjandet av sumpskogen ska framför allt ske genom fri utveckling. Processen främjas genom en bibehållen naturlig hydrologi. Området ska tillåtas vara både sankt och snårigt och ska därför inte anpassas för rekreation. Död ved ska ligga eller stå kvar, men skapande av ny död ved är inte nödvändig eftersom områdets naturliga processer hjälper till med detta.

5. Friluftsliv

Området kan nås med regionbuss. Närmaste busshållplats finns i Stensdalsmölle, Svenstorps vägen, ca en kilometer sydost om naturreservatet. I övrigt kan man nå området via bil eller cykel genom den mindre bilvägen som gränsar till naturreservatet i norr. En parkeringsplats ligger strax utanför naturreservatet längs med den lilla vägen och där finns även tillgång till rastplats med fikabord. Tillgängligheten begränsas av att det för närvarande inte finns någon bro som går över ån och leder in till naturreservatet.

5.1 Tillgänglighet, parkering och informationsskyltar

Det ligger en parkeringsplats strax utanför naturreservatet, i sydväst, och där finns det även en rastplats. För att göra området mer tillgängligt för allmänheten bör en övergång över ån anläggas. Dock måste ett nyttjanderättsavtal skrivas med fastighetsägaren till Vanstad 10:2 innan en sådan övergång anläggs, och dispens från strandskyddsreglerna måste sökas. Det ska finnas en informationsskylt i naturreservatet, förslagsvis i närheten av den eventuella övergången. Länsstyrelsens förvaltare ansvarar för anläggandet av övergången och uppsättning av informationsskylt samt ansvarar för kontakten med fastighetsägaren till Vanstad 10:2.

5.2 Vägar, stigar och leder

Vid behov kan leder eller stigar anläggas av förvaltaren eller med förvaltarens medgivande om det behövs för friluftsliv, rekreation eller utbildning. Detta ska i så fall ske utan att områdets bevarandevärden skadas på ett betydande sätt.

5.3 Renhållning och sanitära anordningar

Det finns idag inga renhållnings- eller sanitära anordningar för allmänheten. Om naturvårdsförvaltaren bedömer att det finns behov för det kan man komplettera med detta framöver.

6. Jakt och fiske

Inga inskränkningar finns i jakträtten, men enligt föreskrifterna för naturreservatet får jakttorn inte uppföras. Siktgator för jakt får heller inte röjas och det är inte tillåtet att utfodra vilt. Den rödlistade och starkt hotade flodpärlmusslan som finns i ån kan missgynnas om fiske av dess värdfiskar sker. Fiske får inte ske utan fiskerättsägarens, i detta fall Naturvårdsverkets, tillstånd.

7. Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsutmärkning ska utföras enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och Naturvårdsverkets anvisningar snarast efter att beslut om bildande av naturreservat har vunnit laga kraft. Gränsmarkeringar underhålls och förnyas vid behov. Miljövänligt material eftersträvas för gränsutmärkningsstolpar och skyltar.

8. Tillsyn

Länsstyrelsen ansvarar för regelbunden tillsyn av naturreservatet.

9. Dokumentation och uppföljning

9.1 Uppföljning av bevarandemål och skötselåtgärder

Uppföljning av bevarandemål ska ske i enlighet med de anvisningar som Naturvårdsverket utfärdar. Skötseln av naturreservatet följs upp kontinuerligt så att bevarandemål och syfte med naturreservatet uppnås. Länsstyrelsen ansvarar för uppföljning och avrapportering av skötselåtgärder. Inventeringar av bland annat vedlevande insekter, svampar, mossor och lavar bör, om medel tillåter, utföras löpande inom området.

9.2 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare, dock kan uppföljning av bevarandemålen medföra att skötselåtgärder måste anpassas till ny kunskap.

10. Kostnadsansvar och prioriteringar

Tabell 2 ger en överblick över skötselåtgärder som är planerade för området. Tabellen visar också hur åtgärderna är prioriterade och vem som har ansvar för utförandet, samt var och när åtgärderna ska utföras.

	Skötselåtgärd	Tidpunkt	Planerings- område	Kostnads- och åtgärds- ansvarig	Prioritet
Mark- skötsel	Gransanering	Snarast och fort- löpande	1, 2	Förvaltaren	1
	Friställning av grova träd, plockhugning, lucköppning	Vid behov	1	Förvaltaren	2
	Veteranisering, ring- barkning, skapande av högstubbar och död ved	Vid behov	1, 2	Förvaltaren	2
	Rensning av ån	Vid behov	1	Förvaltaren	2
Anlägg- ningar	Anläggande av över- gång över Kagleån	Snarast	1	Förvaltaren , efter kontakt med fastighets- ägare till Vanstad 10:2	1
	Uppsättning och under- håll av informations- skylt	Snarast och fort- löpande	I naturreser- vatet, vid övergång över Kagleån	Förvaltaren	1
	Uppsättning och under- håll av gränsmarkering	Snarast och fort- löpande	Hela området	Förvaltaren	1

11. Källor

Artdatabanken (2013) Artportalen - 1988-2013. Tillgänglig från [<http://www.artportalen.se>]. Hämtad 20131203.

Jordbruksverket (2013) Databasen TUVÅ. Tillgänglig från [<http://www.jordbruksverket.se/tjanster/etjanster/tuva.4.2b43ae8f11f6479737780001120.html>]. Hämtad 20140129.

Länsstyrelsen i Skåne län (2013) Kågleån. Tillgänglig från [http://www.lansstyrelsen.se/skane/Sv/samhallsplanering-och-kulturmiljo/planfragor/kartor-och-planeringsunderlag/naturvardsprogram/landomrade/angelholm/Pages/24_Kaglean.aspx]. Hämtad 20131129.

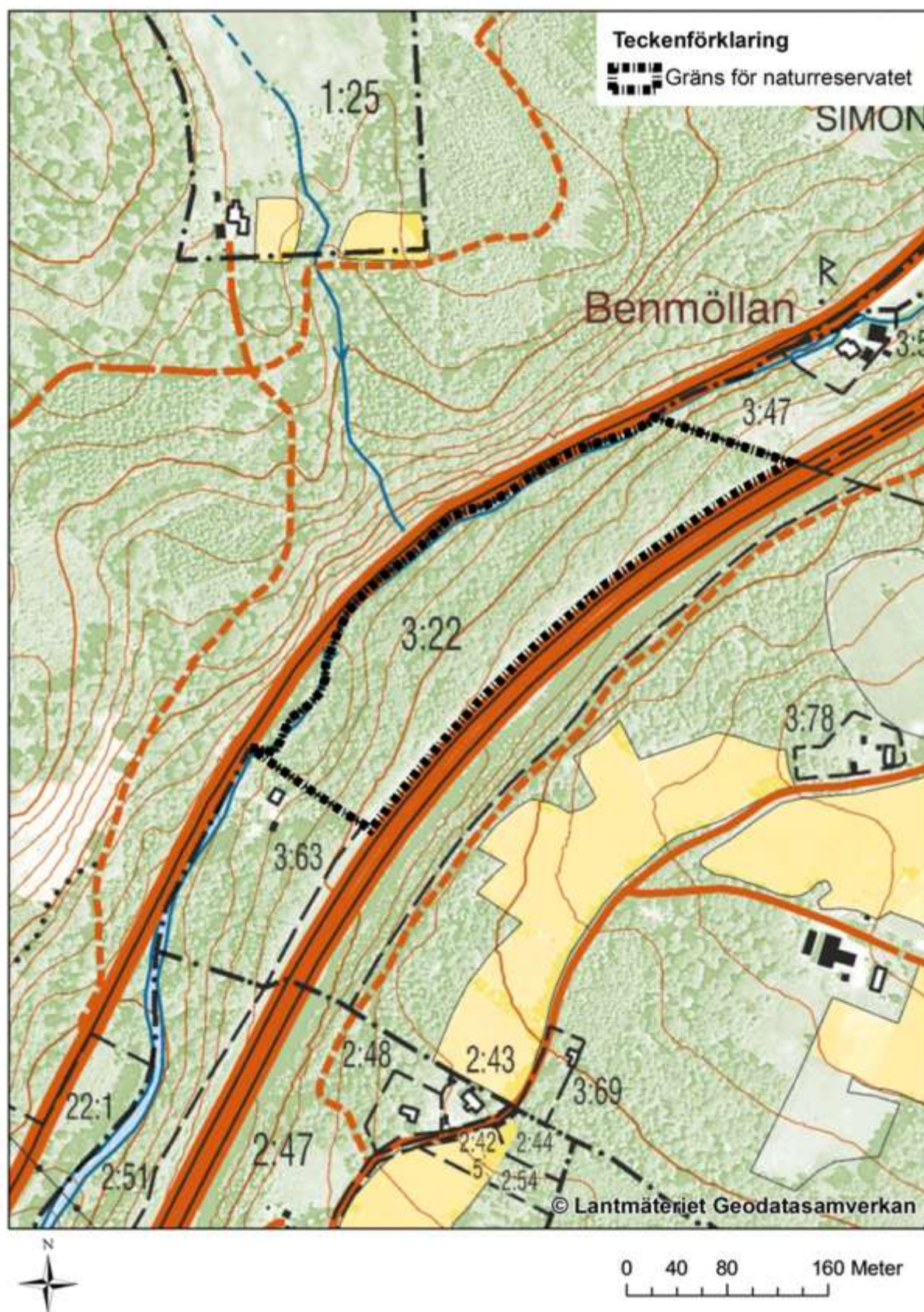
Riksantikvarieämbetet (2013) Fornminnesregistret—Fornsök. Tillgänglig från [<http://www.fmis.raa.se/cocoon/fornsok/search.html>]. Hämtad 20131127.

SGU (2013) Sveriges Geologiska Undersökning - kartgenerator. Tillgänglig från [http://maps2.sgu.se/kartgenerator/maporder_sv.html]. Hämtad 20131203.

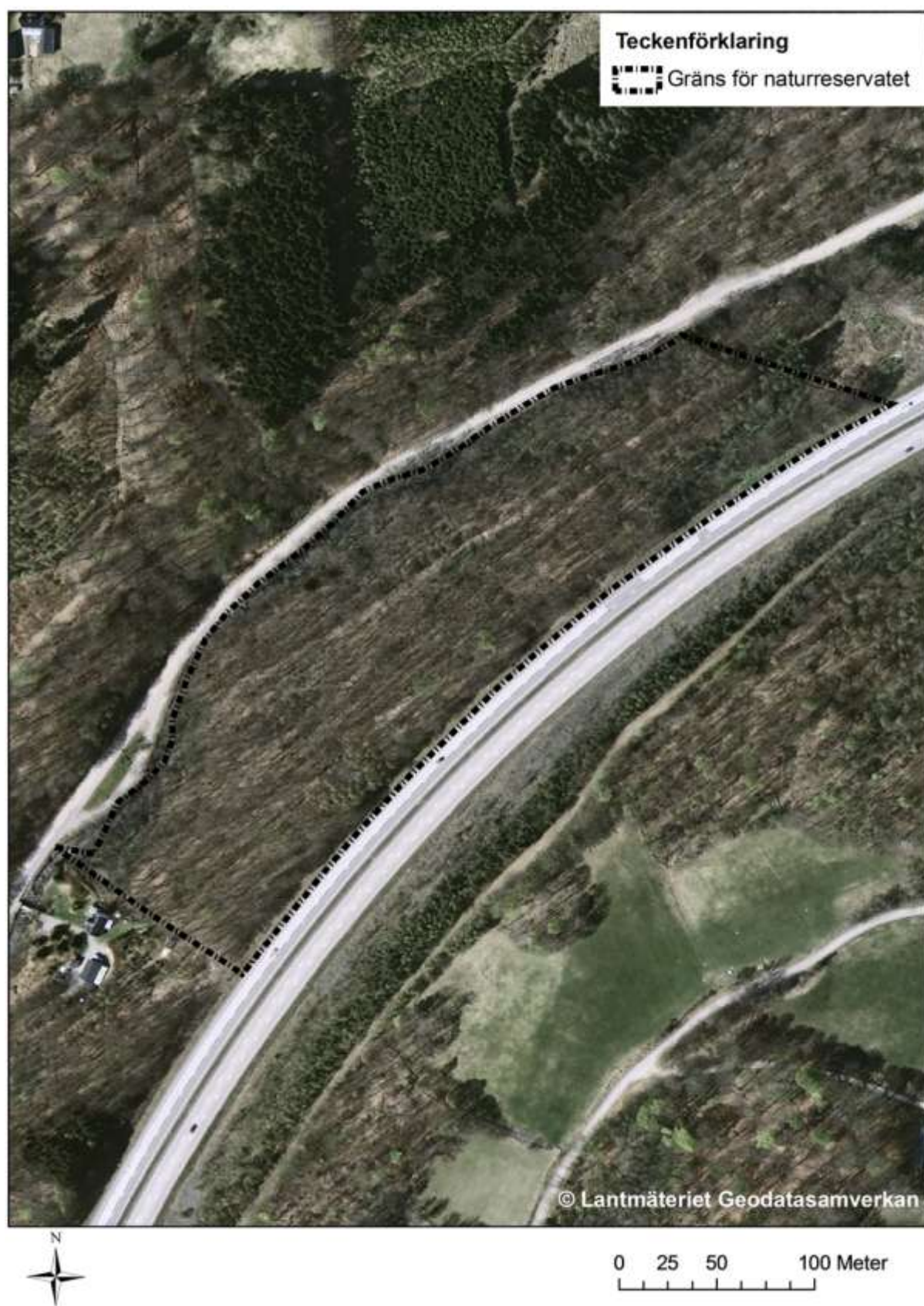
Skogsstyrelsen (2013) Skogens pärlor. Tillgänglig från [<http://minasidor.skogsstyrelsen.se/skogensparlor/>]. Hämtad 20131127.

VISS (2013) Kågleån. Tillgänglig från [<http://www.viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterEUID=SE624899-131906&userProfileID=3>]. Hämtad 20131129.

Bilaga 1. Områdesavgränsning för Hålebäckseröds naturreservat

Bilaga 2. Ortofoto över Hålebäckseröds naturreservat

Bilaga 3. Natura 2000-klassade naturtyper samt övriga naturtyper inom Hålebäckseröds naturreservat

0 25 50 100 Meter

Bilaga 4. Skötselområden

Naturreservatet Hålebäckseröd i Ängelholms kommun syftar bland annat till att bevara och utveckla naturvärden knutna till en bokskogsklädd bäckravin.

En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda naturreservat och upprätta skötselplaner.

Skötselplanen innehåller syftet med reservatet, en markhistorisk beskrivning samt planerad markanvändning, mål och skötselåtgärder för området. Den innehåller även information om friluftsliv och tillgänglighet samt om hur en framtida uppföljning av området är tänkt att ske.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane